

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Начально-науковий інститут мистецтв

Кафедра методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та дизайну

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Художній текстиль

Освітня програма	<u>Середня освіта (Образотворче мистецтво)</u>
Спеціальність	<u>014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)</u>
Спеціалізація	<u>014.12 Образотворче мистецтво</u>
Галузь знань	<u>01 Освіта / Педагогіка</u>

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 31 серпня 2018 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Художній текстиль
Викладач (-і)	Веретко Оксана Ігорівна
Контактний телефон Викладача	0666534854
Е-mail викладача	overetko@ukr.net
Формат дисципліни	Денна, заочна
Обсяг дисципліни	270 год., 9 кредитів ECTS.
Посилання на сайт Дистанційного навчання	
Консультації	Консультації до самостійної роботи проводяться на практичних заняттях та дистанційно.
2. Анотація до курсу	
<p>Зміст дисципліни «Художній текстиль» забезпечується освітньою програмою підготовки фахівців IV рівня акредитації «бакалавр» за спеціальністю 014. 12 – Середня освіта "Образотворче мистецтво" та передбачає кваліфікацію вчитель образотворчого мистецтва і художньої культури та керівник гуртків (студій) з образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та дизайну.</p> <p>Дисципліна «Художній текстиль» у навчальному плані належить до циклу дисциплін вільного вибору студента професійної підготовки для додаткової спеціалізації: Середня освіта (декоративно-прикладне мистецтво та дизайн), і має вагомий освітньо-виховний вплив на становлення особистості вчителя образотворчого мистецтва і розвиток його професійних здібностей.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета курсу базова підготовка майбутнього спеціаліста до теоретичного та практичного застосування знань з дисципліни «Художній текстиль», дослідити процеси виникнення, становлення та розвитку образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва в Україні, а зокрема художнього текстилю, функціональне призначення та художньо-естетичні особливості; виховувати загальну естетичну культуру; навчити створювати мистецькі твори за законами композиції з урахуванням технологічних особливостей художнього текстилю; підготовка майбутнього спеціаліста до створення предметів декоративно - прикладного мистецтва і дизайну та оволодіння методикою навчання і виховання цьому дітей.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - засвоєння теоретичних основ з дисципліни «Художній текстиль»; - підготовка учнів до самостійного рішення практичних і творчих задач в їхній творчій діяльності; - розвиток естетичного та емоційного ставлення до творів образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та дизайну, вміння розуміти та цінувати народну художню творчість. - виховування у студентів працьовитості, відповідальності до виконання завдань курсу, дисциплінованості, самостійності; - розрізняти види образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва, порівнювати засоби художньої виразності творів образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва та дизайну, інтерпретувати їх зміст. <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - головні технічні засоби формування зображення, поєднання цих технік в синтези, які підсилюють зображальні моменти в художніх творах, акцентують головні моменти, повніше відображають сюжет та ідею, а також тематику твору; - творчість народних майстрів, відомих художників, що працювали і працюють в галузі художнього текстилю; - найчастіше уживану в декоративних творах символіку; - основні поняття і правила композиції, колористики, їх основні принципи, засоби і методи; особливості композиційної побудови творів декоративно-прикладного мистецтва; - ритмічні закономірності рослинного і геометричного орнаментів, розуміння «симетрії» та 	

«асиметрії», значення силуету а також властивостями декору по відношенню до виробу (форми) в цілому.

вміти:

- повноцінно розкривати сюжет та ідею завдання з елементами авторського бачення;
- використовувати класичні та новітні художні техніки, їх симбіоз;
- виконувати на практиці основні технологічні прийоми, вишукувати форму виробу і вміло її декорувати;
- зображувати елементи у взаємозв'язку з простором, освітленням та його кольоровими особливостями;
- використовувати найрізноманітніші матеріали для створення декоративних композицій на площині та об'ємі (синтез матеріалів);
- застосовувати набуті знання у своїй творчій діяльності.

4. Результати навчання (компетентності)

Загальні компетентності:

ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4. Здатність працювати в команді.

ЗК 6. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

Фахові компетентності:

ФК 1. Здатність до теоретичного освоєння мистецької спадщини, фахової орієнтації у сучасному світовому та українському образотворчому просторі.

ФК 5. Здатність до практичної художньої діяльності та підвищення своєї майстерності.

ФК 15. Здатність до виконання основних технологічних операцій у відповідності з обраним матеріалом.

ФК 17. Володіння ручними та механізованими інструментами, пристроями, обладнанням у відповідності з обраним матеріалом та технікою виконання..

ФК 19. Розуміння сучасних технік декоративно-прикладного мистецтва.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Усвідомлювати значущість мистецької спадщини, демонструвати сформованість ціннісних орієнтирів у галузі культури та мистецтва, фахово орієнтуватися у сучасному світовому та вітчизняному образотворчому просторі.

ПРН 4. Усвідомлювати теоретичні основи образотворчої грамоти на рівні, необхідному для сприймання, оцінки та створення художнього образу.

ПРН 11. Здатність володіти культурою мислення, бути здатним до узагальнення, аналізу і синтезу в професійній діяльності.

ПРН 17. Здатність застосовувати набуті знання, практичні навички для вирішення практичних завдань в галузі декоративно-прикладного мистецтва та дизайну та методик їх навчання.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	8
<u>Практичні</u> заняття	88
Самостійна робота	174

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний /вибірковий
VI	014.12.Середня освіта.(Образотворче мистецтво)	III	вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання год.	Вага оцінки	Термін виконання

Тема № 1. «Історичні відомості про походження художнього текстилю (ткацтва), його види та призначення».	лекційне	15, 16	Прослухати лекцію 2 год.	5б.	згідно з розкладом
Тема № 2. «Гобелен – його витоки та особливості розвитку в Україні. Сучасне призначення гобелену».	лекційне		Прослухати лекцію 2 год.	5б.	згідно з розкладом
Тема № 3. «Елементи та мотиви орнаментів художнього текстилю».	лекційне	15, 16	Прослухати лекцію, 2 год.	5б.	згідно з розкладом
Тема № 4. «Типологія текстильних виробів».	лекційне	6, 7, 9, 15, 12, 16	Прослухати лекцію 2 год	5б.	згідно з розкладом
Тема № 5. «Вивчення основних центрів розвитку художнього текстилю в Україні». Створення замальовок орнаментів та форм традиційних тканих виробів за представленими зразками.	практичне	8, 11, 13, 15, 16	Презентація ілюстративного матеріалу 6 год.	5б.	згідно з розкладом
Тема № 6. «Традиції кольорового рішення у ткацтві України в цілому та його відображення у тканих виробах Західних областей України». Ознайомлення зі зразками традиційних тканих виробів рідного краю та варіантами оздоблення готових виробів додатковими декоративними елементами.	практичне	6, 7, 8, 12, 15, 16	Вивчення фахової літератури 6 год.	5б.	згідно з розкладом
Тема № 7. «Композиційні особливості формотворення виробів з текстильних матеріалів». Вибір джерела творчості. Створення ескізу художнього виробу за мотивами орнаментів тканих виробів.	практичне	1, 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14	Виконання замальовок 6 год.	5б.	згідно з розкладом
Тема № 8. «Особливості орнаментики декорування виробів з текстилю». Вивчення орнаменту в ткацтві та інших видах декоративно-прикладного мистецтва (вишивка, писанкарство, кераміка,). Особливості створення орнаменту у смузі, та його використання в тканих виробах.	практичне	1, 3, 5, 6, 7, 10, 13, 14	Презентація ілюстративного матеріалу 6 год.	5б.	згідно з розкладом

Тема № 9. «Інструменти та матеріали». Знайомство з інструментами та матеріалами та основними принципами роботи з ними.	практичне	1, 5, 16	Вивчення фахової літератури 6 год.	5б.	згідно з розкладом
Тема № 10. «Етапи проектування художніх виробів»: Визначення предметів типологічних груп, які проектуються. Основні етапи проектування художніх виробів	практичне	6, 7, 8, 12, 14, 18, 19, 21, 22	Презентація ілюстративного матеріалу 6 год.	5б.	згідно з розкладом
Тема № 11. «Сучасні тенденції в проектуванні та виготовленні декоративних виробів». Пошук форми, конструкції, взаємозв'язок форми і декору, узгодження технік виконання з матеріалом і призначенням виробу.	практичне	7, 18, 19, 21, 22	Презентація ілюстративного матеріалу 6 год.	5б.	згідно з розкладом
Тема № 12. «Основні техніки художнього текстилю (ткацтва). Види ткацьких переплетень». Ознайомлення з такими видами гладких ткацьких переплетень як полотняне, репсове, саржеве, атласне, сатинове.	практичне	1, 3, 5, 6, 15, 16	Презентація ілюстративного матеріалу 12 год.	10б.	згідно з розкладом
Тема № 13. «Робота в матеріалі». Комбінація різних видів ткацьких переплетень у одному виробі. Особливості комбінування. Виконання основних кольорових частин композиції. Полотняне переплетення. Рахункова техніка та техніка кружляння у ткацтві, їх особливості та відмінності.	практичне	1, 3, 6, 7, 11, 15, 16	Презентація ілюстративного матеріалу 30 год.	30б.	згідно з розкладом
Тема № 14. «Опоряджувальні роботи».	практичне		Презентація ілюстративного матеріалу 4 год.	5б.	згідно з розкладом
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система Оцінювання курсу		Контроль рівня знань студентів щодо засвоєння ними тем з навчальної дисципліни «Художній текстиль» в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.			

	Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів), здобутих під час проведення аудиторних занять, виконання самостійної роботи. Поточний контроль реалізується у формі опитування, виконання практичних завдань, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо.
Вимоги до письмової роботи	В рамках навчально-виховного процесу, визначення рівня знань, умінь та навичок проводиться контрольна робота.
Практичні заняття	Під час оцінювання практичного завдання враховується самостійність, креативність, практичність, акуратність, терпеливість.
Умови допуску до підсумкового контролю	Підсумковий контроль знань з дисципліни проводиться у формі заліку. Залік проводиться на останньому занятті за кількістю балів поточного контролю і підсумкової роботи.

з мет
студен

7. Політика курсу

Студент повинен розуміти, що його поведінка та дії знаходяться під пильною увагою викладачів. На заняття студенти вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу (у разі пропуску занять на кафедру подається пояснювальна записка). Неприпустимими для виконання письмових та практичних робіт є плагіат та списування. Обов'язковим є виконання практичних робіт. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання матеріалу обов'язкове. Для допуску до заліку необхідне відвідування більш 50% занять, складання контрольної роботи і виконання самостійної роботи. У разі виникнення різних нестандартних ситуацій – реагування відповідно до: https://docs.google.com/viewer?url=https%3A%2F%2Fpnu.edu.ua%2Fwp-content%2Fuploads%2F2019%2F02%2Fcode_of_honor.doc

8. Рекомендована література

1. Антонович Є., Захарчук-Чугай Р., Станкевич М. Декоративно-прикладне мистецтво. Львів, 1992, 264с.
2. Голод І. В. Міське ремесло Західної України XVI-XVIII. Львів: ЛАМ, 1994, 136 с.
3. Горинь Г. Й., Грендиш Я. Д., Никорак О. І. Гуцульщина. Домашні промисли і ремесла. Київ, Наукова думка, 1987, 303 с
4. Гургула І. Народне мистецтво західних областей України. Київ, Мистецтво, 1966.
5. Декоративно-ужиткове мистецтво: Словник: У 2 т. Афіша, 2000. Т. І. — 363с.; Т. 2. — 399с.
6. Гурська А. С. Мова та грамматика українського орнаменту: навч.-метод. посіб. Київ, Альтернативи, 2003, 144с.
7. Декоративно-прикладне мистецтво з практикумом у навчальних майстернях: [метод. рек. для студ. худ.-граф. фак. пед інститутів, учнів пед. училищ, учителів образ. м-тва і худ. праці]. – Ч. 6 / укл. Є. А. Антонович, Р. В. Чугай, Київ, РУМК, 1991, 60 с.
8. Жук А.К. Сучасні українські художні тканини. Київ, Наукова думка, 1985, 117 с.
9. Запаско Я. П., Білик В. І., Голод І. В., Лупій С. П., Стельмащук Г. Г., Шмагало Р. Т. Нариси з історії зарубіжного декоративно-прикладного мистецтва. Київ, ІСДО, 1995.
10. Кара-Васильєва Т., Чегусова З. Декоративне мистецтво України ХХ століття. У пошуках „великого стилю”. Київ, Либідь, 2005.
11. Китова С. А. Полотняний літопис України., Семантика орнаменту українського рушника. Черкаси; Брама, 2003, 224с.

12. Колос С. Г. Хурчин М. Д. Декоративні тканини. Київ, Вид. Академії архітектури УРСР, 1989, 131 с.
13. Кульчицька А. Орнамент трипільської культури і українська вишивка ХХ ст. Львів, 1995.
14. Курилич М. Гуцульський орнамент. Київ, ЛК Майстер, УВЙ, 200, 127 с.
15. Никорак О. І. Сучасні художні тканини Українських Карпат. Київ, Наук. думка, 1988, 224с.: іл..
16. Никорак О.І. Українська народна тканина ХІХ-ХХ ст.: Типологія, локалізація, художні особливості. Частина І. Інтер'єрні тканини (за матеріалами західних областей України) . Львів : Національна Академія наук України: Інститут народознавства, 2004.— 584 с., іл.
17. Орел Л. Українські рушники . Львів, Кальварія 2003. – 232с.
18. Селівачов М.Р. Лексикон української орнаментики (іконографія, номінація, стилістика, типологія). Київ : Редакція вісника «Ант», 2005.— ХVІ, 400 с.
19. Саєнко Н. Саєнко О. До становлення і розвитку українського монументально-декоративного мистецтва ХХ століття. Київ, Вид-во Ім. Олени Теліги. 2003. — 558с.
20. Срипник Г. А. Етнографічні музеї України. Київ, Наук, думка, 1989. — 303 с.
21. Тимків Б. М. Мистецтво України та діаспори: дерево різьба сакральна й ужиткова. Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2010. – 312 с.
22. Юрченко І. А. Гуцульська різьба. Візуально-морфологічні закономірності орнаменту: теорія і практика: монографія. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2011. – 368с.

Викладач: Веретко О. І.